

Algemeen	
Onderwerp	Oplossingsrichtingen dagbesteding
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Wendy van Neer
Eenheid	Staf
E-mail	w.vanneer@regiogv.nl
Kenmerk	-
Datum	13 september 2023

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennismemen van rapport analyse problematiek en oplossingsrichtingen continuïteit dagbesteding.
Voorstel 2.	Besluiten om het advies tot een brede heroverweging van de fundamentele uitgangspunten over te nemen alvorens over te gaan tot verdere uitwerking van oplossingsrichtingen.
Voorstel 3.	Opdracht geven om het project heroverweging van de inrichting huishoudelijke hulp te verbreden naar de inrichting van de voorziening dagbesteding. Voor dagbesteding wordt een separate analyse en advies opgeleverd.
Voorstel 4.	Instemmen met het onttrekken van €25.000 aan de reserve uitvoeringsprogramma's ten dekking van de aanvullende projectkosten.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
21-09-23	Directie-overleg	Adviseren	
05-10-23	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting en een aantal feiten op een rij

De continuïteit van de dagbesteding staat onder druk. Aanbieders dreigen weg te vallen door onder meer financiële tekorten. Op basis van een analyse van de mogelijke oplossingsrichtingen wordt geadviseerd om eerst de uitgangspunten opnieuw in overweging te nemen alvorens voor de lange termijn in te grijpen in de huidige inrichting ten einde de continuïteit te borgen.

Algemeen	
Onderwerp	Oplossingsrichtingen dagbesteding
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Wendy van Neer
Eenheid	Staf
E-mail	w.vanneer@regiogv.nl
Kenmerk	-
Datum	13 september 2023

Voorstel

1. Kennisnemen van rapport analyse problematiek en oplossingsrichtingen continuïteit dagbesteding
2. Besluiten om het advies tot een breder heroverweging van de fundamentele uitgangspunten over te nemen alvorens over te gaan tot verdere uitwerking van oplossingsrichtingen
3. Opdracht geven om het project heroverweging van de inrichting huishoudelijke hulp te verbreden naar de inrichting van de voorziening dagbesteding. Voor dagbesteding wordt een separate analyse en advies opgeleverd.
4. Instemmen met het onttrekken van €25.000 aan de reserve uitvoeringsprogramma's ter dekking van de aanvullende projectkosten

Kernboodschap

De continuïteit van de dagbesteding staat onder druk. Aanbieders dreigen weg te vallen door onder meer financiële tekorten. Op basis van een analyse van de mogelijke oplossingsrichtingen wordt geadviseerd om eerst de uitgangspunten opnieuw in overweging te nemen alvorens voor de lange termijn in te grijpen in de huidige inrichting ten einde de continuïteit te borgen.

Aanleiding

Door een samenloop van diverse omstandigheden en ontwikkelingen zijn er continuïteitsproblemen ontstaan bij zorgaanbieders voor het product dagbesteding. De vergoeding op basis van het contract – vastgesteld middels kostprijsonderzoek – is niet (meer) kostendekkend voor de zorgaanbieders. Dit zorgt voor continuïteitsproblemen: zorgaanbieders komen in financiële problemen en/of trekken zich terug, met als gevolg verdere capaciteitstekorten voor dagbesteding, mogelijk hoger oplopende kosten voor de overblijvende zorgaanbieders, wachtlijsten of inzet van duurdere alternatieve zorg. Tegelijkertijd ontwikkelen diverse gemeenten in de regio algemene voorzieningen voor dagbesteding in de wijk, en dit zal op termijn de vraag naar maatwerkvoorzieningen beïnvloeden. In december 2022 zijn een aantal verbetermaatregelen voor de dagbesteding voorgelegd om de continuïteit van de dagbesteding te borgen.

Over de kortetermijnoplossingen was overeenstemming. Voor de aanpak om te komen tot lange termijn oplossingen was geen financiering beschikbaar en dit is aangehouden tot besluitvorming over de financiering van de uitvoeringsprogramma's.

Ontwikkelingen

Omdat uitsluitend over de financiering een langere doorlooptijd kende dan gehoopt en deze vertraging een steeds groter risico vormde voor de continuïteit van de dagbesteding is in overleg met de manager Beleid en Bestuur voor de zomer vooruitlopend op besluitvorming over de financiering toch een eerste start gemaakt met beeldvorming m.b.t. de lange termijn. Een tweetal opdrachten is uitgezet. Allereerst een opdracht tot het inventariseren van de knelpunten, oplossingsrichtingen en de haalbaarheid om deze oplossingsrichtingen binnen de bestaande overeenkomst te realiseren. Hiertoe is een op basis van documenten en diverse inventariserende gesprekken met zowel medewerkers van de Regio als van gemeenten bijgaand rapport opgesteld.

Daarnaast is er een stageopdracht uitgezet om de spreiding van inwoners en hun vervoersbewegingen over locaties voor dagbesteding in kaart te brengen en te analyseren op welke wijze hier een optimalisatie mogelijk is. De uitkomsten van deze opdracht worden later dit jaar verwacht.

Advies n.a.v. opdracht tot inventarisatie

Een eerste aanbeveling is om niet op één oplossingsrichting in te zetten, maar een combinatie van mogelijke oplossingsrichtingen tegelijk te overwegen en in te voeren. Het vervoer efficiënter organiseren, de reisafstand en reisbewegingen (door de gemeenten vergoed) beperken, kijken welke cliënten een te lichte indicatie hebben, en noodzakelijkerwijs opnieuw vaststellen welke tarieven passend zijn bij de situatie die dan ontstaat. En hierbij oog te hebben voor de lokale voorliggende voorzieningen die er nu al zijn of die gemeenten nu of in nabije toekomst ontwikkelen.

Uit deze eerste aanbeveling volgt echter dat de verschillende oplossingsrichtingen samen veel overhoop gaan halen. De diverse maatregelen grijpen stevig in op de mogelijkheden voor de cliënt (keuzevrijheid, recht op vervoer en hoe dit er precies uitziet), op de verantwoordelijkheden van de zorgaanbieders (zijn ze in de toekomst nog verantwoordelijk voor het vervoeren van cliënten?) en op de verantwoordelijkheden van de Regio (krijgt de VervoersGV er een taak bij?).

De set aan beschreven oplossingsrichtingen grijpt in op de fundamentele uitgangspunten voor de organisatie en inkoop van zorg in het sociaal domein in de regio Gooi en Vechtstreek.

De vraag is of de huidige uitgangspunten voor het zorgstelsel en de gemeentelijke inkoop in de regio Gooi en Vechtstreek – in het licht van een stelsel dat steeds verder onder druk komt te staan – nog wel passend zijn.

In aansluiting bij de voorgaande overwegingen is daarom de tweede aanbeveling om 'een stap terug te doen' en een bredere heroverweging van deze meer fundamentele uitgangspunten te maken. Zijn de uitgangspunten nog steeds passend in de huidige tijdsgeest en maatschappelijke ontwikkelingen in demografie, economie en op de arbeidsmarkt? Hoe kijken de regiogemeenten aan tegen uitgangspunten als keuzevrijheid, het zorglandschap in het algemeen en de voorziening dagbesteding in het bijzonder.

Deze heroverweging is volgens PPRC nodig omdat de fundamentele uitgangspunten het afwegingskader vormen voor de oplossingsrichtingen. Men zou eerst moeten vaststellen of dit afwegingskader zelf aan vernieuwing toe is, alvorens men stappen zet met het uitwerken van de oplossingsrichtingen voor een toekomstbestendige inrichting van dagbesteding in de regio Gooi en Vechtstreek.

Vervolg

Zoals te lezen in bovenstaand advies, zijn er diverse mogelijkheden om binnen de huidige overeenkomst oplossingen te realiseren. Duidelijk is echter nu al dat er in alle gevallen een combinatie van ingrepen noodzakelijk is en dit aanzienlijk effect zal hebben op onze inwoners, onze aanbieders en onze uitgaven. Hierbij bestaat het risico dat we ondanks forse ingrepen alleen symptomen bestrijden en niet de achterliggende oorzaken oplossen of verbeteren waardoor de ingrepen slechts tijdelijk verlichting brengen. Tegelijkertijd zijn de lokale teams en de algemene voorzieningen die kunnen dienen als voorliggend op de dagbesteding volop in ontwikkeling. PPRC adviseert om eerst de uitgangspunten die geleid hebben tot de huidige inrichting opnieuw te overwegen alvorens keuzes te maken voor oplossingsrichtingen. Deze heroverweging maakt een eventuele keuze voor een nieuwe inrichting die wellicht beter aansluit bij de huidige situatie van personeelskrapte, de lokale ontwikkelingen en het Integraal Zorgakkoord mogelijk. Voor deze heroverweging kan aansluiting gezocht worden bij de heroverweging huishoudelijke hulp waarvoor grotendeels dezelfde uitgangspunten gehanteerd zijn en waar er een grote overlap in gesprekspartners en betrokkenen is. Wanneer beide heroverwegingen in samenhang opgepakt worden kan volstaan worden met een beperkte uitbreiding op het projectbudget ter hoogte van 20.000 euro. Hiermee zullen de uren voor de projectleider uitgebreid worden danwel zal een deelprojectleider gezocht worden en zullen aanvullende dialoogsessies georganiseerd worden om ook de praktijkervaring voor dagbesteding voor

zowel jeugdigen als volwassenen goed in kaart te brengen. Daarnaast zal voor de voorziening dagbesteding jeugd het te vormen regionale jeugdteam betrokken worden. De gezamenlijke aanpak betreft vooral de inventariserende fase. Voor de dagbesteding zal een separate analyse gemaakt worden en een separaat advies voor het vervolg.

Continuïteit van dagbesteding korte termijn

Op dit moment staat de continuïteit van de dagbesteding nog steeds onder druk. De financiële toezeggingen hebben deels verlichting gebracht, maar voor meerdere aanbieders is de financiële druk nog risicovol. Oorzaak hiervan ligt m.n. in het vervoer. Voor de korte termijn worden twee voorstellen separaat voorgelegd ter verlichting van de vervoersproblematiek. Ten eerste een voorstel om een eerste pilot te starten met het vervoer van jeugdigen die naar dagbesteding gaan ter vervanging van onderwijs. Ten tweede zal in het volgende Portefeuillehoudersoverleg een voorstel gedaan worden om de vervoerstarieven te verhogen in afwachting van lange termijn keuzes. Onze tarieven voor het vervoer zijn bij de inkoop gebaseerd op de vervoerstarieven NZA en daarna geïndexeerd. De NZA heeft echter een fors hogere indexatie op het vervoer toegepast omdat de vervoerskosten zich anders ontwikkeld hebben dan de kosten voor de voorzieningen. Normaliter komen indexatiesystematieken meerjarig wel op dezelfde stijgingen uit. In dit geval is er echter een groot verschil ontstaan. Voorgelegd zal worden om een eenmalige correctie toe te passen op de vervoerstarieven.

Doel

Doel is het borgen van continuïteit van dagbesteding voor jeugdigen en volwassenen voor zowel de korte als lange termijn, passend binnen de doelstellingen van gemeenten. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen oplossingen voor de korte termijn om de acute nood te verlichten en oplossingen voor de lange termijn waarbij continuïteit, kwaliteit, structurele financiële effecten en nieuwe ontwikkelingen t.a.v. lokaal aanbod betrokken en afgewogen worden. Dit voorstel heeft betrekking op de lange termijn.

Argumenten

De beschikbaarheid maar ook de betaalbaarheid van dagbesteding staat onder druk. Ongewijzigd voortzetten van de huidige inrichting leidt tot het ontstaan van wachtlijsten, continuïteitsproblemen, onvrede bij inwoners en medewerkers dagbesteding en kan remmend gaan werken op de ontwikkelingen binnen de aanpak vanuit IZA en het versterken van de lokale teams.

De uitgangspunten voor huishoudelijke hulp en dagbesteding kennen een grote overlap. Door een gecombineerde aanpak wordt dubbel werk voorkomen en tegelijkertijd wordt de integraliteit binnen het sociaal domein geborgd.

Kanttekeningen

De uitgangspunten inkoop 2021 liggen ten grondslag aan de huidige inrichting. Een heroverweging van de onderliggende uitgangspunten en visie is noodzakelijk om toekomstbestendige keuzes te kunnen maken t.a.v. de wijzigingen die nodig zijn om de continuïteit te borgen.

Gelijktijdig met het project brede heroverweging worden waar mogelijk in overleg tussen aanbieders, uitvoeringsorganisaties en contractmanagement verbeteringen doorgevoerd binnen de huidige overeenkomst. Daarnaast worden voor de korte termijn maatregelen t.a.v. het vervoer voorgelegd.

Financiën

- Projectleider en gespreksleiding t.l.v. reserve uitvoeringsprogramma's 20.000 euro
- Locatiekosten en eventuele vacatiegelden voor inwoners en medewerkers huishoudelijke hulp t.l.v. reserve uitvoeringsprogramma's 3.000 euro
- Bijdrage projectleider inwoner participatie t.l.v. reserve uitvoeringsprogramma's 2.000 euro

Bijlage

Rapport Analyse problematiek en oplossingsrichtingen continuïteit dagbesteding Regio Gooi en Vechtstreek